

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.37.731/2022/7.

A tanács tagjai: Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró;

Dr. Hajnal Péter bíró;

Dr. Heinemann Csilla bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

Cím10

A felperes képviselője: Felperesi képviselő

Cím8

Az alperes: Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal

Cím11

Az alperes képviselője: Dr. Gulyás Renáta kamarai jogtanácsos

A per tárgya: földforgalmi ügyvel kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes 14. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Győri Törvényszék

10.K.701.208/2021/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 10.K.701.208/2021/13. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét 100.000 (Százezer) forintban, az alperesét 60.000 (Hatvanezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a mező- és erdőgazdálkodási földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) 46. §-ának (3) bekezdésére alapított előhaszonbérleti jogára hivatkozva elfogadó jognyilatkozatokat terjesztett elő, egyrészt a eljárást segítő², mint haszonbérő és eljárást segítő¹, mint haszonbérbe adó között a Ingatlan¹ Ingatlan² Ingatlan³ és Ingatlan⁴ helyrajzi számú, szántó művelési ágú ingatlanok, másrészt a eljárást segítő², mint haszonbérő és eljárást segítő³, mint haszonbérbeadó között a Ingatlan⁵ szántó, művelési ágú ingatlan vonatkozásában 2021. április 26. napján létrejött haszonbérleti szerződésekre, azok jegyző általi közzétételének (hirdetményi úton történő közlésének) időtartama alatt. A szerződések szerinti haszonbérő az előhaszonbérleti jogának alapjaként a Földforgalmi tv. 46. § (1) bekezdésének c) pontját jelölte meg.

[2] A felperes az elfogadó jognyilatkozatokban az előhaszonbérleti jogosultsága jogalapjaként a Földforgalmi tv. 46. § (3) bekezdés a) pontjának ab) alpontját jelölte meg. Az elfogadó jognyilatkozatai mellékleteként csatolta a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Városi¹ Járási Hivatala KE-02/ÁÉH/00757-2/2021. és KE-02/ÁÉH/00758-2/2021. számú hatósági igazolásait, amelyek szerint a Ingatlan⁶ alatti állattartó telepen 2021. május 12-én 30158, illetve 29672 db hús típusú szülőpár házityúkkal rendelkezett. A felperes az állatlétszám igazolásán túl csatolta a takarmány-előállító üzem nyilvántartásba vételéről szóló határozatot is.

[3] Az alperes a 2021. július 19. napján meghozott 580987/6/2021. és 580988/6/2021. számú határozataival a haszonbérleti szerződések jóváhagyását megtagadta. A felperes keresettel támadta az alperes megtagadó határozatait. A keresetekre figyelemmel az alperes a 2021. szeptember 9. napján kelt 580987/7/2021. és 580988/7/2021. számú határozataival a megtagadó határozatokat saját hatáskörében eljárva visszavonta, ezt követően a 2021.

szeptember 23. napján kelt 580987/11/2021. számú határozatával az eljárást segítő1 használatba adó és eljárást segítő2 használatba vevő, az 580988/10/2021. számú határozatával a eljárást segítő3 használatba adó és eljárást segítő2 használatba vevő között 2021. április 26. napján létrejött haszonbérleti szerződéseket a szerződések szerinti haszonbérelővel jóváhagyta. A határozatok indokolásában hivatkozott a Földforgalmi tv. 47. § (4) bekezdésére, valamint az átlagos állatsűrűség megállapításának szabályairól szóló 57/2014. (IV. 30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 3. §-ára és a felperes által csatolt hatósági bizonyítványok alapján megállapította, hogy a felperes több mint egy éve állattartó telepet üzemeltetett a szerződés szerinti településen, azonban a földhasználati összesítő és a hatósági igazolásban feltüntetett adatok alapján a felperes esetében a számított állatsűrűség nem éri el a jogszabály szerinti 0,5-ös értéket. Az állatsűrűség vizsgálata során a földhasználati összesítő adatait korrigálta az előhaszonbérleti jog gyakorlásának időpontjában még a földhasználati nyilvántartásban nem szereplő, azonban a határozathozatal időpontjában már bejegyzett földterülettel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes kereseti kérelmeket terjesztett elő az alperes 580987/11/2021. és 580988/10/2021. számú határozata jogszerűségének vizsgálata iránt, mellékelte a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala által 2021. október 18. napján kiállított, KE-02/ÁÉH/01543-2/2021. számú hatósági igazolást, amely szerint a Ingatlan6 alatti állattartó telepen házityúkot (hús típusú szülőpár tojótyúk állományt) tart, valamint 2020-2021. években házityúk fajú hús hibrid szülőpár tojótyúkokat tartottak, illetve jelenleg is tart.

[5] A kereseti kérelmek indokaként előadta, hogy szabályosan és jogszerűen gyakorolta az előhaszonbérleti jogát, így a szerződéseket vele kellett volna jóváhagyni, azonban az alperes tévesen értelmezte a VM rendeletet, amelynek az 1. melléklet 13. sorszáma alatti tojótyúkot 0,005 állategységként, míg a 17. sorszám alatti egyéb baromfit, galambot 0,003 állategységként kell figyelembe venni állatonként. Előadta, hogy az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági bizonyítványok szerint hús típusú szülőpár házityúkokat tenyészt, amelyek tojótyúknak minősülnek - tartási cél a tojástermelés, ugyanis a szülőpárok által termelt tojásokból kelnek ki azok a naposcsibék, amelyeket hús típusú végtermékként nevelnek fel ott, ahová a szülőpárok által termelt tojást értékesíti, illetve ahol az értékesített tojásokból kikelt végtermék naposcsibéket felnevelik -, azonban az alperes azokat tévesen egyéb baromfinak tekintette. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (1) és (2) bekezdése, valamint 62. § (1) és (2) bekezdése alapján hivatkozott a rendeltetésszerű joggyakorlás megsértésére, továbbá arra, hogy az alperes határozatai nem törvényesek, mivel a teljes tényállást nem tisztázta, hatósági jogait nem a jogszabályok keretei között gyakorolta, a bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte. Az elsőfokú peres eljárás során tartott tárgyaláson hivatkozott a Baromfi Termék Tanács 2022. január 26-ai levelében foglaltakra, valamint előadta, hogy a tojótyúktartó telepek nyilvántartásba vételének szabályairól szóló 74/2003. (VII. 1.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) definíciója az adott jogszabály alkalmazásában vehető figyelembe. Kiemelte, hogy az állattartó telepei tojótyúktartó telepként bejegyzettek, ezt igazolja a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala által 2022.

február 4. napján kiállított KE-02/ÁÉH/00228-2/2022. számú hatósági igazolás, amely szerint az FVM rendelet 3. § (3) és (4) bekezdése értelmében a 2945 Ingatlan6 alatt lévő baromfitelepe és az azon tartott baromfiállomány a 2 HU 103 T 52/1-6. regisztrációs számon tojótyúk telepként szerepel a hatósági nyilvántartásban, a nyilvántartási szám birtokában a házityúk állomány tojása étkezési célokra is felhasználható, értékesíthető. Hivatkozott a baromfi ágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 11/2019. (IV. 1.) AM rendelet (a továbbiakban: AM rendelet) 1. § 7. pontjára is.

[6] Az alperes a védiratában kérte a kereset elutasítását. Az FVM rendelet 2. § d) pontjára hivatkozva - amely egyértelműen rögzíti a tojótyúk fogalmát - hangsúlyozta, hogy tojótyúk az a házityúk, amely hasznosítása tojás termelésére irányul. Az elnevezés az állat hasznosítására utal, a tojótyúk tartás célja a tojástermelés, a hús típusú tyúk tartása hústermelésre irányul mind a szülőpár tartás, mind a végtermék előállítás fázisában. Rámutatott, hogy a felperes keresetleveleihez csatolt hatósági igazolás tartalma ellentmond a közigazgatási hatósági eljárásban figyelembe vett hatósági igazolásoknak. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozva előadta, hogy a közigazgatási perben más tartalmú hatósági igazolás figyelembevételére nincs lehetőség. A perbeli beadványában többek között kifejtette, hogy amennyiben a felperes tojótyúk állománnyal rendelkezik, akkor ezt a tényt a hatósági eljárás során kellett volna igazolnia, arra a következtetésre pedig végképp nem lehet jutni, hogy a szülőpár hímivarú egyede a VM rendelet 1. melléklet 13. sorszáma alatti tojótyúk lenne. Hivatkozott a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. mellékletére is, amely rögzíti, hogy a tojótyúk tojóérettséget elért tyúk, amelyet nem tenyészcélú tojás termelése céljából tartanak.

A jogerős ítélet

[7] A Győri Törvényszék a felperes keresetei alapján indult pereket egyesítette, az egyesített perben 2022. március 21. napján meghozott 10.K.701.208/2021/13. számú jogerős ítéletében az alperes 580987/11/2021. számú és 580988/10/2021. számú határozatait megsemmisítette és az alperest új eljárások lefolytatására kötelezte, azzal az iránymutatással, hogy „A megismételt eljárásban az alperesnek abból kell kiindulnia, hogy a felperes által tartott állatfajok vonatkozásában az állategység arányszámot a VM rendelet 1. számú melléklete 13. pontja alapján kell figyelembe vennie.”.

[8] A jogerős ítélet indokolásában felhívta a Kp. 85. § (1) bekezdését, a Földforgalmi tv. 46. § (3) bekezdés a) pontjának ab) alpontját, a VM rendelet 1. § (2) bekezdését, 3. §-át, 1. mellékletének 13. és 17. pontját, az FVM rendelet 2. § d) pontját, 3. § (1)-(3) bekezdését. Rögzítette, hogy a felperes a bírósághoz 2022. február 7. napján érkezett beadványához csatolt, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala KE-02/ÁÉH/00228-2/2022. számú hatósági igazolása igazolja, hogy a Ingatlan6 alatt lévő baromfitelepe és az azon tartott baromfi állomány a 2 HU 103 T 52/1-6 regisztrációs számon tojótyúktelepként szerepel a hatósági nyilvántartásban. A nyilvántartási szám birtokában a

házityúk állomány tojása étkezési célokra is felhasználható, értékesíthető. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az FVM rendeletnek megfelelően igazolta, hogy állattartó telepe tojótyúktartó telepként be van jegyezve a nyilvántartásba, ez pedig az FVM rendelet előírásaiból fakadóan azt is igazolja, hogy azon a felperes tojótyúkokat tart. A jogerős ítéletben foglaltak szerint ezt támasztja alá a Baromfi Termék Tanács 2022. január 26-ai tájékoztató levele, amely tartalmazza többek között, hogy „A tojótyúk, házityúk, tyúk elnevezések egymás szinonim elnevezései.”. Az elsőfokú bíróság utalt a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Kar Baromfitenyésztés című 2019-es egyetemi jegyzetére, amely rámutat egyebek mellett arra, hogy a tyúk szó a faj megnevezését és a kifejtett nő ivarú egyedeket is jelöli, továbbá hogy a hús típusú tyúkoknak ma már gazdasági jelentőségük nincs.

[9] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában rögzítette, hogy a VM rendelet 1. melléklete szerinti „egyéb baromfi kategóriába a mellékletben szereplő tyúk, kacs, fácán, liba és pulyka állatfajokon kívül egyéb állatfajok tartoznak (pl. gyöngytyúk)”, továbbá az egyetemi jegyzet is alátámasztja, hogy a felperes nem a gazdasági jelentőség nélküli hús típust, hanem a tojó típust tenyészt. Az alperes által a hústermelés és a tojástermelés közötti különbség érzékeltetésére hivatkozott, a baromfi és keltető tojás Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országból történő behozatalára irányadó állat-egészségügyi feltételekről szóló 2009. november 30-ai 2009/158/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 1. pontja vonatkozásában rögzítette, hogy az nem támasztja alá az alperes álláspontját, mivel annak szabályozási módjától, differenciálásától eltér a VM rendelet 1. melléklete szerinti megoldás. Az elsőfokú bíróság a konkrét anyagi jogszabálysértést megállapította, ezért az Ákr. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat már nem vizsgálta. A tényállás tisztázási kötelezettség hiányára alapított hivatkozást ugyanakkor alaposnak értékelte, mivel megítélése szerint az alperes tévesen tisztázta a felperes által tartott állatfajok vonatkozásában az állategység arányszámot.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes marasztalását a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségben, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján. A felülvizsgálati kérelem indoka körében kifejtette, hogy tévesnek tartja az elsőfokú bíróság azon következtetését, miszerint a VM rendelet 1. melléklete a tyúkok esetében nem tesz különbséget a hús és a tojó típusú állatfajok között, ezért az egyéb baromfi kategóriába semmiképpen nem tartozhat tyúk. Előadta, hogy a VM rendelet valóban nem határozza meg a tojótyúk fogalmát, azonban az FVM rendelet 2. § d) pontja egyértelműen rögzíti azt, amely alapján a hús típusú szülőpár házityúk nem azonos a VM rendelet szerinti tojótyúkkal. Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási hatósági eljárás során az akkor rendelkezésére állt hatósági igazolásokat vehette figyelembe, amelyek szerint a felperes hús típusú szülőpár házityúkkal rendelkezik, így a hús típusú szülőpár házityúk állategység arányszáma kiszámításakor a tojótyúkhhoz rendelt arányszámot nem alkalmazhatta. Álláspontja szerint a tojótyúk fogalmának jogszabályi meghatározását kell irányadónak tekinteni, amelyet mind az FVM rendelet, mind pedig az R. rögzít. Rámutatott,

hogy a felperes perbeli nyilatkozatából is kitűnik, hogy tenyészcélú tojás termelése céljából tartotta a tyúkokat.

[11] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet indokolása ellentmondó, logikátlan és okszerűtlen megállapítást tartalmaz, figyelmen kívül hagyva a tojótyúk FVM rendeletben rögzített fogalmát, azonban annak indokát nem adta, ugyanakkor a tojótyúktelepként való nyilvántartásba vételt elfogadta annak igazolására, hogy a felperes tojótyúkokat tart, hiszen a nyilvántartási szám birtokában a házityúk állomány tojása étkezési célokra is felhasználható, értékesíthető. Hivatkozott a tojótyúk fogalmát rögzítő jogszabályhely törvénysértő mellőzésére. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság által levont következtetést, amely szerint valamennyi tyúk tartása, akár hústípusú, akár tenyészcélú tojás termelésére irányul, a VM rendelet alkalmazásában tojótyúktartás, ez nyilvánvalóan nem felel meg az FVM rendelet és a VM rendelet előírásainak. Rámutatott, hogy az Irányelv is megkülönbözteti a tenyésztés, hústermelés vagy étkezési tojástermelés céljából tartott állatokat, ez azonban nem jelenti azt, hogy valamennyi baromfi esetén különbséget kellene tenni, hiszen étkezési tojástermelés céljából a tojótyúk tartása jellemző (nem pedig a kacs, liba, galamb, stb.). Előadta, hogy nincs jogszabályi alapja a VM rendelet 1. melléklet egyéb baromfi kategóriája vonatkozásában tett ítéleti megállapításának, továbbá annak sem, miszerint „Az egyéb baromfi kategóriába tehát semmiképpen nem tartozhat a tyúk. A VM rendelet a tyúkokra vonatkozó állategység arányszámát a tojótyúk kategóriába határozta meg.”, álláspontja szerint a jogerős ítélet alátámasztására egyetemi jegyzet nem képezhet alapot, jogszabályhelyet pedig nem tudott felhívni.

[12] Az alperes kiemelte, hogy a hústermelés céljából tartott tyúk álláspontja szerint - a tojótyúk fogalmából kiindulva - a baromfi kategóriába tartozik, a baromfi kategóriából kiemelt állatokat a jogalkotó az FVM rendelet 1. mellékletében nevesítette. A tojótyúkhhoz rendelt, a többi baromfitól eltérő állategység arányszám a nem tenyészcélú tojás termelésével függ össze, nem pedig az állat tömegével. Hangsúlyozta, hogy különbséget kell tenni a tyúktípusok között takarmányigény szempontjából, hiszen eltérő mennyiségű takarmányt használ fel a tojás megtermeléséhez, illetve az élőtömeg előállításához, ezért indokolt az eltérő állategység arányszám alkalmazása tojótyúk, illetve hús típusú tyúk vonatkozásában. Az FVM rendelet 2. § d) pontja pedig egyértelműen rögzíti a tojótyúk fogalmát. A tényállás tisztázási kötelezettség megsértésére vonatkozó ítéleti megállapítással kapcsolatban előadta, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban rendelkezésre állt hatósági igazolás teljesen egyértelmű volt, az alapján a felperes hús típusú szülőpár házityúkkal rendelkezett. Amennyiben a felperes tojótyúk állománnyal rendelkezik, akkor ezt a tényt a hatósági eljárás során kellett volna igazolnia. Kiemelte a Kp. 85. §-ának (1) és (2) bekezdését, hangsúlyozva, hogy a tojótyúkhhoz rendelt arányszám alkalmazása a közigazgatási hatóság általi elbíráláskor, a rendelkezésre állt hatósági bizonyítványra tekintettel fel sem merült.

[13] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján, továbbá az alperes marasztalását a felülvizsgálati eljárásban - ügyvédi munkadíjként - felmerült perköltségben, amelyet 100.000 forintban számított fel. A felülvizsgálati ellenkérelem indokai körében előadta, hogy az alperes alapvetően hibás álláspontot képvisel, a tojótyúk definíciót az FVM rendeletből kiragadja, azonban az nem az átlagos állatsűrűség megállapítására vonatkozó jogszabály. A

felperes rámutatott arra, hogy az általa kiegészítő jelleggel hivatkozott AM rendelet 1. § 7. pontja is definiálja a házityúkot, ezen meghatározás szerint az állománya házityúk, mivel a szülőpár állományok 17 hétnél idősebbek és átminősítettek. Ugyanakkor mind az FVM rendelet, mind az AM rendelet definíciója csak az adott jogszabály alkalmazási körében irányadó. A hatósági jogalkalmazásban irányadó, a törvényesség és a jogszabály céljához kötöttség elvére tekintettel nyomatékosan hivatkozott az Ákr. 2. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre, valamint a Kúria Kfv.II.39.175/2011/4. számú határozatára. Álláspontja szerint az alperes éppen ezen elvet sértette meg, ugyanis jelen ügyben a jogszabály célja és a szó szerinti megfogalmazás között ellentét mutatkozik, azonban az alperesnek a jogszabályban előírt célok megvalósítását kellett volna feladatának tekintenie.

[14] A felperes továbbra is hivatkozott a Baromfi Termék Tanács 2022. január 26-án kelt levelére. Rámutatott az állattartók előnyben részesítésére, mint jogalkotói célra. Kifejtette, hogy nem lehetett a törvényalkotó szándéka a nagyobb takarmányigényű állatok alacsonyabb állategység arányszámba történő besorolása. Kifejtette, hogy hatósági igazolással bizonyította, hogy az FVM rendelet 3. § (3) és (4) bekezdése értelmében az érintett baromfitelepe és az azon tartott baromfiállomány 2 HU 103 T 52/1-6 regisztrációs számon tojótyúktelepként nyilvántartott, továbbá a nyilvántartási szám birtokában a házityúk állomány tojása étkezési célokra is felhasználható, értékesíthető, így álláspontja szerint egyértelmű, hogy az alperesnek a VM rendelet 1. melléklet 13. pontja szerinti arányszámot kellett alkalmaznia. Ténykérdésnek tartja, hogy a húshibrid szülőpár állományok tartási célja kizárólagosan a tojástermelés, amiből az következik, hogy a több évtizedes hatósági jogalkalmazás és az országos gyakorlat szerint is tojótyúkként kell azokat kezelni az átlagos állatsűrűség megállapításánál.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] Az alperes felülvizsgálati kérelme - a következők szerint - alapos.

[16] A Kúria a 3. sorszámú végzésével az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja alkalmazásával befogadta. A Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését. Ennek során a Kúria úgy értékelte, hogy az elsőfokú bíróság a pontosan megállapított tényállásból helytelen jogi következtetést vont le. Az alperes felülvizsgálati érveivel és a felperes felülvizsgálati ellenkérelemben kifejtett hivatkozásaival összefüggésben a Kúria a következőket emeli ki.

[17] A Kúria elsődlegesen hangsúlyozza, hogy jelen közigazgatási per tárgyát képező határozatok Földforgalmi tv. alapján létrejött haszonbérleti szerződések jóváhagyásáról

rendelkeznek, ezáltal azok jogszerűségének vizsgálata során az elsőfokú bíróságnak nem önmagában egyes definíciók, továbbá nem is a perben benyújtott, a közigazgatási határozatok meghozatala után keletkezett bizonyítékok alapján kellett azt vizsgálnia, hogy a felperesi állatállomány az állatsűrűség számításakor tojótyúknak tekinthető-e. A haszonbérleti szerződések jóváhagyásáról rendelkező határozatok jogszerűségének vizsgálata körében elsődlegesen az bír jelentőséggel, hogy a felperes által az elfogadó jognyilatkozatok megtétele során, törvényes határidőben benyújtott dokumentumok megalapozzák-e az elfogadó jognyilatkozatokban megjelölt jogszabályi alapon az előhaszonbérleti jog gyakorlását. A kereseti kérelmek elbírálásakor tehát az elsőfokú bíróságnak - az alperes védírataiban foglaltakra is figyelemmel - azt kellett megítélni, hogy az elfogadó jognyilatkozatok megtételekor a törvényes határidőben becsatolt dokumentumok alátámasztották-e vagy nem a felperesi állatállománynak az állatsűrűség számításakor tojótyúkként való figyelembevételét.

[18] A Kúria megítélése szerint az alperes kellő alappal hivatkozott a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésére. Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatalakor nem azt értékelte, hogy az elfogadó jognyilatkozatok megételére nyitva álló határidőben benyújtott dokumentumok alapján helytálló következtetésre jutott-e az alperes, helyesen értelmezte-e a VM rendelet 1. mellékletében felsorolt, jelen per szempontjából releváns kategóriákat, hanem a peres eljárás során benyújtott, a közigazgatási határozatok meghozatala után kiállított hatósági igazolások, egyetemi jegyzet, illetve a Baromfi Termék Tanács levele alapján értelmezte az állatsűrűség meghatározásánál irányadó fogalmakat. Azt azonban - az alperes védírataiban a Kp. 85. § (2) bekezdésére alapított hivatkozása ellenére - nem vizsgálta, hogy a közigazgatási határozatok meghozatala után kiállított hatósági igazolásokat a felperes az előhaszonbérleti joga megalapozásaként benyújthatta-e a közzétételi határidő után, ha igen, akkor az abban foglaltak tartalmilag összhangban állnak-e az elfogadó jognyilatkozat megtételekor csatolt hatósági igazolásokkal, vagy a felperes az előhaszonbérleti jog gyakorlását megalapozó tények vonatkozásában egymással ellentétes tartalmú nyilatkozatokat tett a közzétételi határidőben, illetőleg a közigazgatási per során. Kiemelendő, hogy a felperes jelen perben nem az elfogadó jognyilatkozatot tett előhaszonbérllővel ellenérdekű félként jár el, hanem a közzététel időtartama alatt saját maga által tett elfogadó jognyilatkozatok szerinti előhaszonbérleti jogalapot kívánja alátámasztani azáltal, hogy az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatóság igazolásokon túl további hatósági igazolásokat nyújt be. Az alperes a védírataiban a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre hivatkozott, azonban az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (2) bekezdésének előírása érvényesülésére a jogerős ítéletében nem tért ki, ezáltal abban a kérdésben nem is foglalt állást, hogy a felperes saját elfogadó jognyilatkozatait a perben benyújtott hatósági igazolásokkal alátámaszthatja-e.

[19] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra is helyesen mutatott rá, hogy a fogalmak értelmezésénél azok jogszabályi meghatározását kell irányadónak tekinteni. A Kúria hangsúlyozza, hogy az elfogadó jognyilatkozatok benyújtásával összefüggésben a Földforgalmi tv. 47. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés azt is előírja, hogy az állattartó telep működését miként kell igazolni, ennek keretében konkrétan rögzíti, hogy a hatósági bizonyítványban a tényleges állattartást és a nyilvántartás szerinti állatlétszámot is igazolni kell. Az elsőfokú bíróságnak erre tekintettel, az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolások tartalmából és az arra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből kiindulva kellett vizsgálni az alperes jogértelmezésének helytállóságát.

[20] A Kúria megítélése szerint a perben becsatolt egyes dokumentumok (így az egyetemi jegyzet, illetve a Baromfi Termék Tanács levele) alapján levont következtetés nem helyettesíti az adott ügyre irányadó jogszabályi rendelkezések értelmezését. Amennyiben a releváns jogszabályi rendelkezés esetlegesen nem egyértelmű, vagy hiányos, akkor a bíróságnak a jogalkalmazás során, az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak szerint kell eljárnia, azaz „a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban” kell értelmeznie. Az Alaptörvény 28. cikke alapján „A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

[21] Az alperes a tényállástisztázási kötelezettség megsértésének jogerős ítéleti megállapításával szemben helytállóan hivatkozott e kötelezettségének teljesítésére is. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az alperes a tényállás tisztázása során az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt dokumentumokat számbavette, azok alaki és tartalmi értékelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes alaki szempontokat tekintve a jogszabályban meghatározott módon igazolta előhaszonbérleti jogosultságát, azonban a hatósági igazolásban feltüntetett adatok alapján a számított állatsűrűség nem éri el a jogszabályban előírt 0,5-es értéket. A felek között ez a következtetés a vitatott, amely nem az alperes tényállás tisztázásának hiányosságából, hanem a VM rendelet 1. melléklete 13. és 17. pontjában nevesített kategóriák eltérő értelmezéséből fakad.

[22] A felperes tényszerűen mutatott ugyan rá, hogy a haszonbérleti szerződések vonatkozásában biztosított előhaszonbérleti jog szabályozásával a jogalkotó célja az állattartók előnyben részesítése, azonban a Kúria értékelése szerint ebből nem az következik, hogy a perbeli esetben az egyes állatok takarmányszükséglete alapján kellene megítélni az alperes jogértelmezésének helyességét. Az állattartáshoz szükséges takarmány-előállításához kapcsolódik ugyan előhaszonbérleti jogosultság, ugyanakkor az állategység arányszámokat a jogalkotó a VM rendelet 1. mellékletében már meghatározta, ezáltal az alperes határozata jogszerűségének vizsgálatakor, az általa alkalmazott értelmezés helyes vagy téves voltának megítélésekor nem az egyes állatok takarmány-szükségletét kell figyelembe venni, hanem a VM rendelet 1. § (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel a nyilvántartott állatokat - amelyek számosságát és jellemzőjét a hatósági igazolások igazolják - kell a VM rendelet 1. melléklete szerinti kategóriának megfeleltetni. A takarmányszükséglet alapján kifejtett felperesi hivatkozás tehát alperes felülvizsgálati érveivel szemben nem foghatott helyt.

[23] A Kúria hangsúlyozza, hogy az elfogadó jognyilatkozat minden elemét, így az állatsűrűség számítása szempontjából releváns tényeket, körülményeket is a jogszabályi rendelkezések alapján kell vizsgálni. Az állatsűrűséget a hatósági igazolások adatai alapján állapította meg az alperes, így annak kapcsán kiindulási alapot a Földforgalmi tv. 47. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezése képezi, amelynek értelmében a hatósági bizonyítványban a tényleges állattartást és a nyilvántartás szerinti állatlétszámot is igazolni kell. A felperes által

az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt, a közigazgatási határozatok meghozatalakor az alperes rendelkezésére állt KE-02/ÁÉH/00757-2/2021. és KE-02/ÁÉH/00758-2/2021. számú hatósági igazolások - az abban foglaltak szerint - a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban: TIR rendelet) alapján működtetett TIR-ben tárolt és a felperes saját nyilvántartásai alapján kerültek kiadásra. A hatósági igazolások kiállításának egyik alapját tehát a nyilvántartási rendszerre vonatkozó TIR rendelet képezte. Erre figyelemmel a hatósági igazolásokban használt fogalmakat elsődlegesen a TIR rendeletről kiindulva indokolt vizsgálni, és ez alapján szükséges értékelni azt, hogy a VM rendelet 1. melléklete szerinti kategóriákba való besorolás helyesen történt-e. Ez következik a VM rendelet 1. § (1) bekezdésének a rendelkezéséből is, amely a VM rendelet alkalmazásában az állatsűrűség definíciójának meghatározásakor a jogszabály szerinti állatnyilvántartási rendszerben az állattartó telep üzemeltetője nevében nyilvántartott állatokra utal. Mind az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolások, mind a VM rendelet 1. § (1) bekezdésében foglalt definíció alapján jelentőséggel bír tehát a tartási helyre, tenyészetre vonatkozó nyilvántartás, ennél fogva pedig a nyilvántartásra vonatkozó fogalmi meghatározások.

[24] A TIR rendelet 2. § 1. pontjának e) alpontja szerint a baromfi és egyéb madárfajok (a továbbiakban együtt: baromfi) csoportjába tartozik többek között a házityúk. A TIR rendelet 4. § (6) bekezdés d) pontjának db) alpontja értelmében az új tartási hely bejelentéséhez minden esetben jelenteni kell a hasznosítás módját a házityúk tartása esetén (tojás vagy hús). A TIR rendelet „Az Országos Adatbázisban nyilvántartandó adatok” cím alatt, a 11. § (3) bekezdés f) pontban előírja, hogy minden tartási helyhez nyilván kell tartani állattartó típusú tenyészet tartási helyéhez egyes tartott állatfajok előírt specifikus adatait, e körbe tartozik a házityúk hasznosítási módja. Az előzőek szerint tehát a TIR rendelet a baromfi kategóriába sorolt házityúk tartása esetén annak hasznosítási módját tojás vagy hús típusként határozza meg, a vagylagossággal pedig kifejezi, hogy egyazon házityúknak egyfajta hasznosítási módja áll fenn, azaz a baromfi kategóriába sorolt házityúkot tojótyúkként vagy hús típusú tyúkként lehet nyilvántartani. A nyilvántartásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésre figyelemmel alakítható ki helyes értelmezés arról, hogy a felperes által az érintett telephelyen tartott állomány a TIR-ben tárolt adatok alapján kiállított hatósági igazolásban hús típusú szülőpár házityúk fogalommal lett definiálva, amely fogalomban a hús típus a hasznosítás módjára utal.

[25] A Kúria rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatala során az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolásokat, valamint a kiállításuk egyik alapjaként megnevezett adatbázisra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyta, ezáltal az általa értékelt bizonyítékokból - így a per során benyújtott további hatósági igazolásokból, egyetemi jegyzetből és tájékoztató levélből - téves következtetéseket vont le. Tény, hogy a VM rendelet nem ad definíciót a tojótyúkra, azonban ez a körülmény, továbbá az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok nem teszik okszerűvé a jogerős ítélet [34] bekezdésében levont következtetést, miszerint a VM rendelet 1. számú mellékletében rögzített egyéb baromfi kategóriába a mellékletben szereplő tyúk, kacsa, fácán, liba és pulyka állatfajokon kívüli egyéb állatfajok tartoznak (pl. gyöngytyúk). A VM rendelet 1. melléklete szerinti kategóriák értelmezése során nem hagyhatók figyelmen kívül az elfogadó jognyilatkozatok mellékletei kiállításának alapját képező jogszabály rendelkezései, továbbá az sem, hogy a VM rendelet 1. § (1) bekezdése az állatsűrűség fogalmának meghatározásakor

az állatnyilvántartási rendszerre utal vissza. Az állatnyilvántartási rendszer fogalmainak vizsgálata tehát az alperes rendelkezésére állt hatósági igazolások tartalma, valamint a VM rendelet szerint sem mellőzhető.

[26] A Kúria rögzíti továbbá, hogy az állategység arányszám körében vitatott fogalmak (tojótyúk, illetve egyéb baromfi) értelmezése elősegítésére a jogerős ítéletben nevesített, valamint a felek által hivatkozott jogszabályi rendelkezések (így a VM rendelet, az FVM rendelet, az R., az AM rendelet) a tyúk kifejezést önmagában nem használják, a házi tyúk megnevezés pedig - a TIR rendeletben foglaltak szerint - magában foglalja a hús típusú tyúkot és a tojótyúkot is. A VM rendelet 1. mellékletének 13. pontja kizárólag a tojótyúkra vonatkozóan állapít meg állategység arányszámot, azaz - miként arra az alperes helyesen hivatkozott - kizárólag a tojótyúkot emeli ki a 17. pont szerinti egyéb baromfi kategóriából, a házi tyúk további típusát, a másik hasznosítási mód alá tartozó hústyúkot nem, ezáltal a házi tyúk további típusa, a hústyúk a VM rendelet 1. mellékletének 17. pontja szerinti egyéb baromfi, galamb kategóriába sorolható. Az alperes tehát a felülvizsgálati kérelemben kellő alappal hivatkozott arra, hogy a jogerős ítéletben a VM rendelet 1. mellékletének értelmezésére levont következtetés téves, azt az elsőfokú bíróság által nevesített jogszabályi rendelkezések nem támasztják alá. Az elsőfokú bíróság az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolások tartalmát csak részben értékelte, az azokban hivatkozott, az igazolások egyik alapjául szolgáló TIR rendelet definícióit arra vonatkozó tételes hivatkozás hiányában nem vizsgálta, és azt nem észlelte, hogy a VM rendelet állatsűrűség definíciója is a nyilvántartott állatokra utal vissza, így mind a hatósági igazolások, mind a VM rendelet szerint jelentősége van a nyilvántartásban használt kifejezések tartalmának. Az utólag becsatolt hatósági igazolások körében pedig azok időbeliségét - a jegyzői közzététel határideje utáni, illetve a közigazgatási határozatok meghozatalát követő benyújtás tényét -, továbbá az elfogadó jognyilatkozatok mellékleteként benyújtott hatósági igazolások tartalmával való összhangját vagy annak hiányát nem értékelte.

[27] A Kúria a közigazgatási hatósági eljárásokban rendelkezésre álló hatósági igazolásokra alapított alperesi érveléssel összefüggésben a fentiekén túl azt is megállapította, hogy az FVM rendeletnek megfelelő tojótyúktelepként való nyilvántartás tényére a felperes szintén csak a peres eljárás során nyújtott be hatósági igazolást, azonban az elsőfokú bíróság azzal összefüggésben sem vizsgálta a Kp. 85. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés érvényesülését, a hatósági bizonyítvány határidőben való benyújtásának kérdését, továbbá az alperes rendelkezésére állt hatósági igazolások tartalmával való egyezőséget vagy annak hiányát. Amennyiben a felperes FVM rendelet szerinti tojótyúktartó telepet üzemeltet, arra az FVM rendelet 2. § d) pontja szerinti tojótyúk definíció az irányadó, ugyanakkor az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a közigazgatási határozatok meghozatalakor rendelkezésére állt hatósági igazolások szerint a felperes hús típusú szülőpár házityúkokat tart, így a tojótyúkra vonatkozó arányszám alkalmazása fel sem merült. E körülményekre figyelemmel nem kizárólag a VM rendelet 1. melléklete szerinti forgalmak alperes általi értelmezése alapján ítélt meg a közigazgatási határozatok jogszerűsége, hanem az is jelentőséggel bír, hogy az elfogadó jognyilatkozatok megtételekor a felperes által benyújtott, a jelen perben becsatoltaktól eltérő tartalmú hatósági igazolások alapján meghozott közigazgatási határozatok értékelhetőek-e az alperes jogszabálysértéseként vagy a felperes viseli az eltérő tartalmú hatósági igazolások benyújtásának terhet.

[28] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében több évtizedes hatósági jogalkalmazásra és országos gyakorlatra hivatkozott annak megítélésében, hogy a húshibrid szülőpár állományok tartási célja kizárólagosan a tojástermelés, ennek során azonban egyrészt nem vette figyelembe, hogy jelen perbeli esetben az alperes rendelkezésére állt hatósági igazolások nem húshibrid szülőpárokra vonatkoznak, másrészt egyetlen konkrét példával sem támasztotta alá, hogy akár a közigazgatási hatóság, akár a bíróság „hús típusú szülőpár házityúk”-ot a tojótyúkra megállapított állategység arányszámmal értékelte volna a Földforgalmi tv. szerinti elfogadó jognyilatkozatok kapcsán. A Kúria a fentebb kifejtettek tekintetével utal arra is, hogy az elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolásokban nevesített TIR rendelet szerint a baromfik csoportjába tartozó házityúk hús vagy tojás hasznosítási módú lehet, azt pedig a felperes nem mutatta be, hogy e vagylagos megfogalmazás ellenére egyazon házityúk a nyilvántartásban feltüntethető lenne - hasznosítási módra tekintettel - egyszerre hústyúkként és tojótyúkként is, a tojótyúkként való számítás elmaradását pedig annak ellenére sérelmezi, hogy a haszonbérleti szerződések közzétételének időtartama alatt tett elfogadó jognyilatkozatokhoz csatolt hatósági igazolások hús típust nevesítenek.

[29] A Kúria a fentiekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdésének a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[30] Az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az állategység arányszám körében vitatott fogalmak (tojótyúk, illetve egyéb baromfi) értelmezését és a VM rendelet 1. melléklet 13. pontja alkalmazását, e tekintetben az alperes határozatainak a jogszerűségét az elfogadó jognyilatkozatok megtételekor az előhaszonbérleti jog gyakorlásának alátámasztásaként becsatolt hatósági igazolásokkal összefüggésben, az arra vonatkozó releváns jogszabályi rendelkezések alapján, az előhaszonbérleti jogot megalapozó dokumentumok benyújtásának törvényi határidejére, valamint a Kp. 85. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésére is figyelemmel kell értékelnie, a kereseti kérelmeket ismét elbírálnia.

[31] A Kúria a területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény 214. § 1. pontjával módosított, a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2. § (4) bekezdésének 2023. január 1. napjától hatályos rendelkezésére figyelemmel, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján megállapítja, hogy a per alperesének megnevezése Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatalra változott.

A döntés elvi tartalma

[32] *Amennyiben a Földforgalmi tv. rendelkezései alapján megkötött haszonbérleti szerződésekre tett elfogadó jognyilatkozatokhoz a felperes hatósági igazolásokat csatolt, és a közigazgatási határozatok meghozatala után ugyancsak a felperes, azonos tárgykörre vonatkozó, újabb hatósági igazolásokat nyújtott be, úgy a közigazgatási határozatok jogszerűsége a döntés meghozatalakor az alperes rendelkezésére állt hatósági igazolások értékelésével, a releváns jogszabályi rendelkezések alapján ítéltető meg.*

Záró rész

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerinti kérelem hiányában, továbbá mert maga sem látta szükségét tárgyalás tartásának, tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében, a felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében perköltséget igényelt, a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség összegét a Kúria megállapította, annak viseléséről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján az elsőfokú bíróság dönt az eljárást befejező új határozatában.

[35] A végzés ellen a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontjában foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2023. január 25.

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Hajnal Péter s.k.
bíró

Dr. Heinemann Csilla s.k.
bíró

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.
bíró

Kúria

14

I.Kfv.37.731/2022/7-I

A kiadmány hitelül: